

Gebiedsvisie Mestopslag

1. INLEIDING

Aanleiding
Huidige situatie
Leeswijzer

2. VISIE MESTOPSLAG

Benaderingswijze
Vormen van mestopslag
Algemene uitgangspunten

3. KAART

Landschapstypen
Uitsluitingsgebieden
Bufferzones

4. KWALITATIEVE CRITERIA

5. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

5. HARDHEIDSCLAUSULE

Bijlagen

1. Zoekgebied voor mestopslag = kaart voor toetsing verzoeken
2. Afbeeldingen en omschrijvingen diverse vormen van mestopslag

1. INLEIDING

Aanleiding

De gemeente Midden-Groningen wil naast de opslagmogelijkheden voor mest op of direct aansluitend aan bestaande agrarische bouwvlakken incidenteel ook ruimte bieden voor mestopslag op veldkavels. Concreet hebben we het dan over de aanleg van foliemestbassins en/of mestzakken, en ook over de bouw van mestsilos, mits aan de voorwaarden wordt voldaan.

De provincie Groningen stemt hier alleen mee in als daaraan een gemeentelijke gebiedsvisie ten grondslag ligt. De voorliggende visie kan worden gezien als dergelijke visie, zoals omschreven in de Omgevingsverordening Provincie Groningen 2018.

De gemeente Midden-Groningen stelt deze gebiedsvisie op, die als een toetsingskader gaat fungeren voor verzoeken om mestopslag op veldkavels. Hiervoor wordt een zogenaamd facetbestemmingsplan opgesteld. Deze visie wordt uiteindelijk opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied van die gemeente en later vertaald in het omgevingsplan voor het buitengebied van de gemeente Midden Groningen.

De gemeente heeft kennisgenomen van de door Provinciale Staten op 6 februari 2019 aangenomen motie om ook mestsilos mogelijk te maken, onder de voorwaarde dat de landschappelijke inpasbaarheid vergelijkbaar moet zijn met een foliemestbassin. Deze motie is inmiddels vertaald in het provinciaal beleid, met de aanpassing van de Provinciale Omgevingsverordening (POV), d.d. februari 2020. In deze gebiedsvisie is de aanpassing van die verordening meegenomen, waardoor de gemeente - onder voorwaarden- ook wil meewerken aan de bouw van mestsilos op veldkavels.

Huidige situatie

Binnen het grondgebied van de voormalige gemeente Slochteren zijn al mogelijkheden voor mestopslag op veldkavels in het bestemmingsplan Buitengebied. In 2014 heeft de gemeente Slochteren, op basis van het Provinciaal Omgevingsplan, hiervoor een “convenant” met de provincie Groningen afgesloten. De afspraken uit dit convenant zijn vervolgens opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Slochteren.

De gemeenten Menterwolde en Hoogezand-Sappemeer beschikken niet over beleid en hebben ook geen convenant met de provincie gesloten. Wel zijn beide gemeenten in 2017 gestart met het opstellen van een gezamenlijke visie voor mestopslag.

Daartoe hebben zij Libau gevraagd om aan de hand van een analyse van het gebied die gebieden aan te wijzen waar mestopslag zou kunnen plaatsvinden.

In de voorliggende gebiedsvisie is ook het grondgebied van Slochteren “meegenomen” op basis van de criteria die Libau heeft gehanteerd voor Menterwolde en Hoogezand-Sappemeer. De voorliggende visie is dan ook van toepassing op het gehele grondgebied van Midden-Groningen.

Leeswijzer

In het navolgende hoofdstuk 2 wordt allereerst de benaderingswijze beschreven die aan de visie ten grondslag ligt. Ook wordt in dit hoofdstuk expliciet gemaakt over welke vorm van mestopslag deze visie gaat en welke algemene uitgangspunten worden gehanteerd.

In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op de relevante landschappelijke, natuurlijke, cultuurhistorische en recreatieve elementen en structuren zoals we die in het buitengebied aantreffen en aangegeven wat deze voor de geschiktheid van gebieden voor mestopslag betekenen. Ook worden in dit hoofdstuk de uitsluitingsgebieden en de bufferzones genoemd, die niet voor mestopslag in aanmerking komen.

In hoofdstuk 4 worden de kwalitatieve criteria geformuleerd die bij de beoordeling van ieder initiatief aan de orde zijn.

In hoofdstuk 5 wordt aandacht geschonken aan de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

In hoofdstuk 6 is een hardheidsclausule opgenomen. De hardheidsclausule is een mogelijkheid van burgemeester en wethouders om van de visie af te wijken als toepassing van die visie leidt tot een onvoorzien en onredelijk benadelend gevolg.

In de bijlagen is de totaalkaart met de voor mestopslag geschikte zoekgebieden opgenomen. Daarnaast zijn op bijlage 2 afbeeldingen en omschrijvingen van diverse vormen van mestopslag vermeld. Zowel de visie als de daarbij behorende kaart worden digitaal raadpleegbaar gesteld.

2. VISIE MESTOPSLAG

Benaderingswijze

De benadering die aan de visie ten grondslag ligt bestaat uit een tweeledige afweging.

- I. In deze benadering zijn er de gebieden die vanuit het oogpunt van het behoud van landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten in een kaart opgenomen. De bestemmingsplannen, provinciale landschaps- en cultuurhistorische waarden en het archeologisch beleid vormen daarbij een belangrijk vertrekpunt. Deze gebieden komen niet voor mestopslag in aanmerking.
- II. Omdat de specifieke condities van de plek uiteindelijk altijd bepalend zijn voor een goede landschappelijke inpasbaarheid, is in aanvulling op de kaart, een reeks kwalitatieve criteria geformuleerd waaraan mestopslag in deze gebieden moet voldoen.

Maatwerkgesprek

Voordat een vergunning kan worden verleend is er altijd een ‘maatwerkgesprek’ nodig met de initiatiefnemer. De beoordeling van het plan volgt dan uit het gesprek tussen gemeente en initiatiefnemer. De instrumenten die bij het maatwerkgesprek worden betrokken zijn de visie met kaart en bijbehorende kwalitatieve criteria. Vervolgens worden indien nodig voorwaarden meegegeven voor bijvoorbeeld de landschappelijke inpassing van de mestopslag. Deze werkwijze staat ook bekend als ‘maatwerkmethode’.

Vormen van mestopslag

Mestopslag kan op verschillende manieren plaats vinden.

Foliemestbassin: een bassin uitgevoerd als een met een afdichtingsfolie beklede grondput voor de opslag van vloeibare mest. Het aanzicht bestaat uit een opgeworpen grondlichaam met daar omheen een hekwerk. De hoogte van het grondlichaam is afhankelijk van de inhoud van het bassin. De grondwal is aan de binnenkant bekleed met folie of een mat, aan de buitenzijde soms met gras. Soms zal bij het bassin een installatie geplaatst zijn die de mest verpompt. Deze installatie is al dan niet in een licht bouwwerk geplaatst. Ook zal bij het foliemestbassin een verharding zijn aangelegd waar de mestvervoerder een wagen kan stallen. De vormgeving en uitstraling van een mestfoliebassin maakt dit een in beginsel inpasbaar element in het agrarische landschap.

Een *mestzak* is ook een vorm van een opslag van dierlijke mest en geheel of groten deels gelegen op het maaiveld. Groot verschil met een foliebassin is dat de kunststoffolie zo is opgebouwd, dat de bodemafdichting en de afdekking één geheel vormen.

Dit geldt niet voor zogenaamde *mestsilo's*. De vorm, omvang en de materialisering (vaak uitgevoerd in beton of staal) van deze bouwwerken maakt dat deze niet goed in het landschap kunnen opgaan en tot een onwenselijke verstening van het buitengebied leiden. Deze bouwwerken vragen om ruimtelijke dekking van andere gebouwen en bouwwerken zoals die op agrarische bouwblokken aanwezig zijn. Traditioneel geplaatste mestsilo's vallen daarmee ook buiten het bereik van deze visie, tenzij ze voldoen aan de uitgangspunten van de in februari 2021 aangepaste versie van de POV en verdiept worden aangelegd.

Deze visie is van toepassing op de aanleg van foliemestbassins , mestzakken en - (verdiept aangelegde) mestsilo's.

In bijlage 2 laten wij een aantal afbeeldingen zien met daarbij een omschrijving van resp. een mestzak, een foliebassin en een 'normale' mestsilo.

ALGEMENE CRITERIA VOOR MESTOPSLAG OP VELDKAVELS.

Er kan worden meegewerkt aan mestopslag, in de vorm van *foliebassins en mestzakken* op veldkavels, als:

- wordt aangetoond dat de mestopslag op grond van milieuhygiënische belemmeringen binnen het bouwperceel of daarop aansluitend niet mogelijk is, en
- de voorzieningen noodzakelijk zijn om aantoonbare structurele verkeersoverlast door transportbewegingen in kernen te voorkomen of te beperken als reële alternatieve ontsluitingsroutes ontbreken, en
- andere ruimtelijke belangen niet onevenredig worden geschaad; en
- over de landschappelijke aanvaardbaarheid van de locaties en de wijze van inpassing advies wordt ingewonnen bij een onafhankelijke- of bij een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur; en
- de nakoming van eventueel te stellen voorwaarden aan de landschappelijke inpassing van mestopslag op de veldkavel wordt geborgd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan of voorwaarde bij een de omgevingsvergunning.

Er kan worden meegewerkt aan mestopslag, in de vorm van een mestsilo, op veldkavels, als:

- wordt aangetoond dat de mestopslag op grond van milieuhygiënische belemmeringen binnen het bouwperceel of daarop aansluitend niet mogelijk is, en
- de mestsilo's noodzakelijk zijn om aantoonbare structurele verkeersoverlast door transportbewegingen in de kernen te voorkomen of te beperken als reële alternatieve ontsluitingsroutes ontbreken, en
- de bouwhoogte van mestsilo's niet meer zal bedragen dan 2,5 meter; en
- andere ruimtelijke belangen niet onevenredig worden geschaad, en
- over (de landschappelijke aanvaardbaarheid van de locaties en de wijze van inpassing) de maatwerkmethode wordt toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke- of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur, en
- de nakoming van eventueel te stellen voorwaarden aan de landschappelijke inpassing van mestopslag op de veldkavel wordt geborgd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan of voorwaarde bij een de omgevingsvergunning.

Daarnaast gelden voor mestopslag in het algemeen nog de volgende uitgangspunten:

- de mestopslag wordt uitsluitend gebruikt ten behoeve van het eigen agrarische bedrijf;
- een substantieel deel van de bedrijfsgronden ligt in de directe nabijheid van de voorgestelde locatie, en
- de inhoud van het mestbassin bedraagt niet meer dan 3.000 m³, en
- de oppervlakte van het foliemestbassin mag niet meer bedragen dan 750 m², en
- bij alle vormen van mestopslag geldt dat de aan te leggen grondwal niet hoger mag zijn dan 2 meter, en
- de milieuregelgeving verzet zich niet tegen de aanleg van de mestopslag;

Als een aanvraag voldoet aan deze algemene uitgangspunten kan aan de hand van de kaart in bijlage 1 (Zoekgebied voor mestopslag) worden gezocht naar een geschikte locatie. De kaart heeft betrekking op het gehele buitengebied van de gemeente.

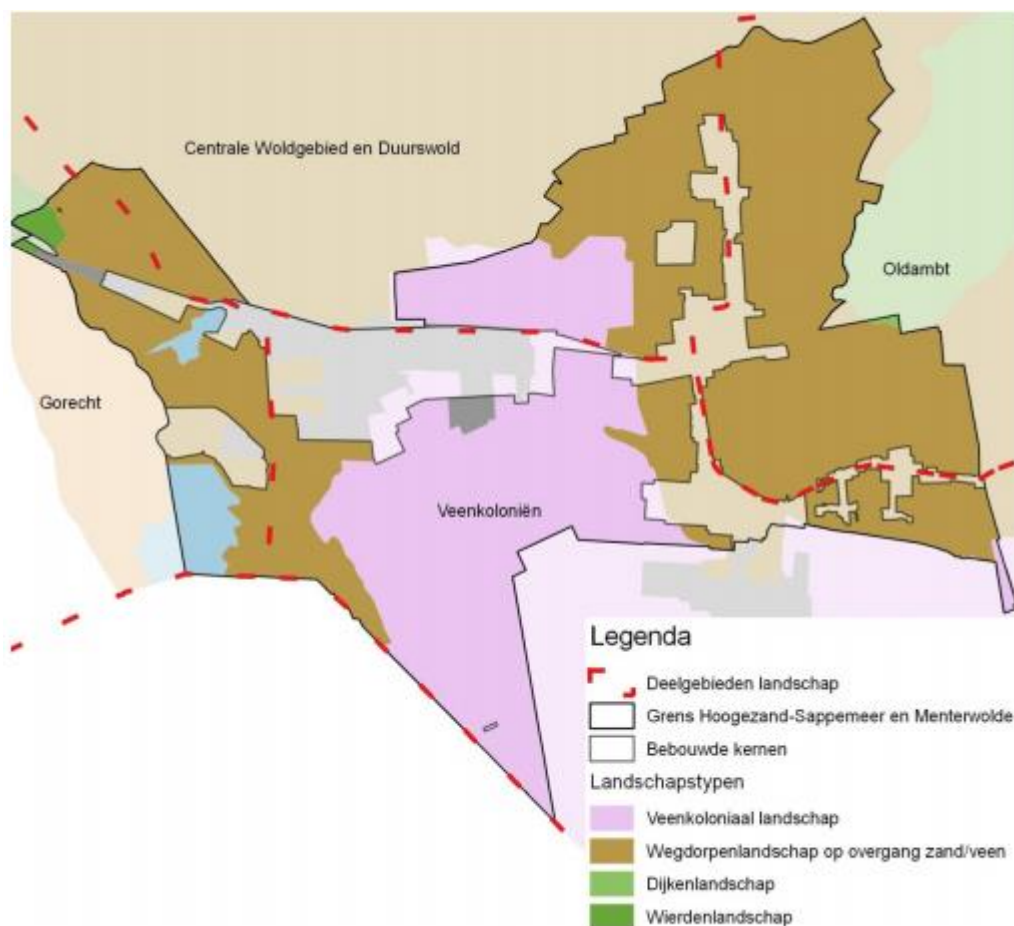
NB: De kaart heeft een indicatief karakter; de feitelijke situatie ter plaatse wordt altijd in de beoordeling betrokken. Is bijvoorbeeld in het zoekgebied rondom een bestaande woning in het buitengebied geen bufferzone opgenomen, dan gelden nog steeds de in deze visie opgenomen normen.

3. KAART

Landschapstypen

Binnen het grondgebied van de gemeente Midden-Groningen komen verschillende deelgebieden en landschapstypen samen (zie figuur 3). De verschillende karakteristieken van deze landschapstypen vormen een belangrijke basis voor de beoordeling waar mestopslag inpasbaar kunnen zijn.

Figuur 3 deelgebieden en landschapstypen in Hoogezand Sappemeer en Menterwolde

Gorecht

De westrand van het plangebied ligt binnen het deelgebied Gorecht. Dit bestaat uit de noordelijkste punt van de Hondsrug, met aan de westzijde het beekdal van de Drentsche Aa en aan de oostzijde het beekdal van de Hunze met een laaggelegen veengebied bij Engelbert, Middelbert en Westerbroek. Van de 13e tot de 20e eeuw is het veengebied ten oosten van de Hunze geëxploiteerd door kloosters en rijke burgers voor de winning van turf, die via de Hunze (binnen het plangebied nu Drentsche Diep genaamd) werd afgevoerd naar de stad Groningen. Het Drentsche Diep en de aangrenzende natte hooilanden, die de laaggelegen beekdalen en veengebieden een heel open karakter geven, zijn bepalend voor het karakter van het landschap en bevatten bijzondere landschaps-, natuur- en recreatieve waarden.

Centrale Woldgebied en Duurswold

Het Centrale Woldgebied en Duurswold zijn gebieden met weidse, lege landschappen. Het gebied ten zuiden van het Eemskanaal vormt het Duurswold en bestaat in hoofdzaak uit een drassig middengebied waar ruimte is voor grootschalige natuur. In het meest zuidelijke deel van dit gebied wordt de landschappelijke openheid onderbroken door een lang snoer van dorpen dat zich van Harkstede in het westen tot aan Siddeburen in het oosten uitstrekt. Deze dorpen liggen op een glaciële zandrug en vallen van verre op door hun zware beplanting. Binnen dit gebied ligt het natuurgebied Roegwold.

Oldambt

Oorspronkelijk lag er een metersdik veenpakket in de voormalige Dollardboezem dat vanaf de 10e eeuw systematisch vanaf de oeverwallen van de Eems en later vanaf de oevers van veenriviertjes zoals de Munter Ae is ontgonnen. Door ontginning van het veen daalde het landoppervlak, waardoor bewoners hun woonplaatsen en akkers telkens naar hogere gronden verplaatsten, totdat zij op de stevige pleistocene ruggen terecht kwamen. Het langgerekte bebouwingslint met de dorpen Zuidbroek en Noordbroek markeert de westelijke rand van de voormalige Dollardboezem. Kenmerkend voor het landschap van het Oldambt is het grote contrast tussen deze groene bebouwingslinten op de hoger gelegen zandruggen en de grootschalige open Dollardpolders.

Veenkoloniën

Centraal in het gebied ligt een omvangrijk veenontginningslandschap. Met name ten zuiden van Hoogezand is de veenkoloniale ontginningsgeschiedenis in het grootschalig open en rationeel verkavelde landschap duidelijk afleesbaar.

Kenmerkend zijn de langgerekte bebouwingslinten KielWindeweer, Borgercompagnie en Tripscompagnie en de strikte ordening en samenhang van de bebouwing met het ontginningssysteem van kanalen en wijken. De kanalen zijn lang en recht en vinden hun oorsprong in een planmatige opzet. Ze zijn ontstaan door de vervening vanaf de stad Groningen richting Stadskanaal en verder. Langs de kanalen staan boerderijen op regelmatige afstand van elkaar met daartussen op sommige plaatsen niet agrarische bebouwing of sluizen. Het kanaaldorp Kiel Windeweer is aangewezen als beschermd dorpsgezicht.

Uitsluitingsgebieden

De onderscheidende kwaliteiten van de verschillende deelgebieden en landschapstypen biedt een eerste duidelijk houvast bij het maken van een indeling in de geschiktheid van het gebied voor mestopslaglocaties.

1. Gorecht

Het deel van het Gorecht zoals gevormd door de open Kropswolderbuitenpolder en de Westerbroekstermadepolder gelegen tussen het Zuidlaardermeer/Drentsche Diep, de N386 (Woldweg) met het lint van Kropswolde en de spoorlijn Groningen- Bad Nieuweschans bevat bijzondere natuurwaarden en is grotendeels bestemd als (nood)waterbergingsgebied. Dit gebied vertegenwoordigt ook als uitloopgebied grote recreatieve gebruikswaarden. Het Natuur Netwerk Nederland verbindt ter hoogte van Waterhuizen het Zuidlaardermeergebied met het ten noorden van de A7 gelegen natuurgebied Midden Groningen. De westelijke gemeentegrens door het Zuidlaardermeer, de N386 (Woldweg) en de A7 vormen ruimtelijke logische grenzen van dit uitsluitingsgebied.

Figuur 1 De polders

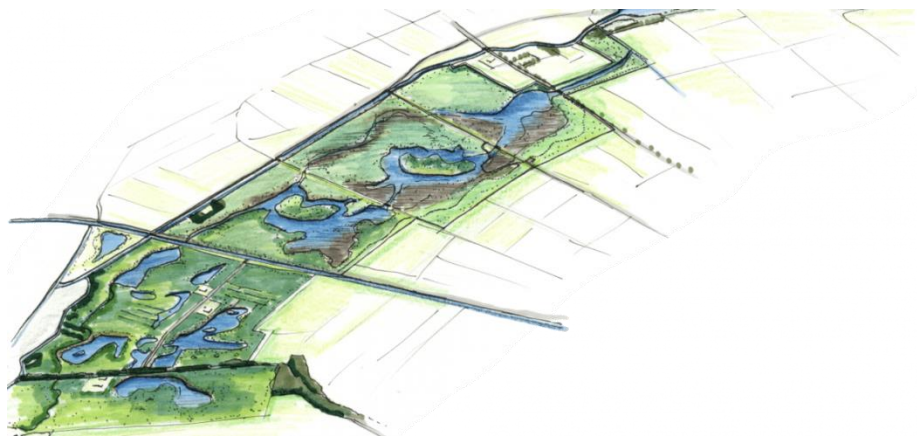

Figuur 2 Het Zuidlaardermeer

II. *Roegwold*

Ten oosten van de stad Groningen ligt Roegwold, een gebied met oude natuur én nieuwe natuur. Het gebied is totaal 6300 hectare groot, inclusief 1710 ha bestaande natuur. Nieuwe natuur is in 2016 afgerond. Het gebied ligt tussen het Eemskanaal in het noorden, Siddeburen in het oosten, Kolham in het zuiden en Woudbloem in het westen. Landbouwgronden met een eentonige grasmat zijn hier tussen de al bestaande natuurgebieden omgevormd naar een gevarieerd natuurgebied. Door in dit gebied een 'derde' laag toe te voegen; een robuuste 'natuur-as', is een tegenhanger ontstaan van de cultuuras met de slingeruinen en achterliggend open agrarisch gebied. De nieuwe natuur geeft een nieuwe kwaliteit.

Figuur 3   **Ligging van het Roegwold**

III. *Het beschermd dorpsgezicht Kiel Windeweer*

Vanuit de as van het zeer langgerekte Kielsterdiep met veenkoloniale lintbebouwing strekt het beschermde dorpsgezicht zich aan weerszijden zo'n 625 meter uit. Deze maat is vanuit praktische overwegingen als maximum voor het aangewezen gebied aangehouden, hoewel het open landschap ook op grotere afstand van belang is voor de karakteristiek van de nederzetting. Een van de redenen tot aanwijzing betreft de hechte relatie tussen ruimtelijke structuur, bebouwingsbeeld en omringende landschap.

Alle ruimtelijke elementen -wijken, zwetsloten en kavels- hebben daardoor dezelfde afmetingen, zodat een strak rationaal landschappelijk patroon is ontstaan. De oostelijke begrenzing wordt gevormd door de structuurbepalende Kielsterachterweg (de provinciale weg N385) met in zuidelijke richting tot aan de afslag met de N963 (Veendammerweg) een parallelweg ter ontsluiting van de kavels aan de zuidkant. Langs de parallel weg ligt naast een aardgaslocatie en een enkele veldschuur één mestbassin (zie figuur 5). Gezien deze in het aanwijzingsbesluit beschreven waarden en het huidige beeld wordt het beschermde dorpsgezicht uitgesloten voor mestopslag.

Uitzondering hierop vormt een zone van 50 meter over het traject waar de parallelweg aan de westkant van de Kielsterachterweg aanwezig is. De 50 meter wordt gemeten vanuit de parallelweg. Gezien het sterk rationele karakter gelden voor deze zone een aantal aanvullende kwalitatieve randvoorwaarden (zie hiervoor hoofdstuk 4). Ofschoon de strook formeel nog binnen de zone van het beschermd dorpsgezicht ligt wordt aanleiding gezien om hier mestopslag -onder voorwaarden- toe te staan. In de eerste plaats omdat de impact op het lint Kiel-Windeweer beperkt is doch in de tweede plaats tevens omdat mestopslag in deze zone het aantal verkeersbewegingen in het lint ontlast.

Figuur 4 begrenzing beschermd dorpsgezicht Kiel-Windeweer

Figuur 5 Kielsterachterweg (N385) met parallelweg aan de zuidzijde en aangrenzend mestbassin

IV. Het beschermd dorpsgezicht Fraylemaborg te Slochteren

Kenmerkend voor het Groninger landschap zijn de statige borgen. Hiervan is de Fraylemaborg een prachtig en goed bewaard voorbeeld. De basis van wat zou uitgroeien tot de Fraylemaborg dateert al van voor 1300. Het landgoed van de Fraylemaborg is ruim 23 hectare groot. De borg werd in de middeleeuwen als steenhuis gesticht en groeide uit tot een imponerend gebouw met invloedrijke bewoners.

In het bijbehorende landgoedbos zijn verschillende tijdslagen nog goed terug te lezen. Het park is aangelegd in Engelse landschapsstijl. Ter bescherming van de borg en het bijbehorende landgoedbos is een buffer opgenomen van 100 meter.

Figuur 6 De Fraylemaborg

- V. Alle bekende archeologische terreinen (monumenten), de zogeheten AMK terreinen, worden eveneens uitgesloten. De Archeologische MonumentenKaart (AMK) is een gedigitaliseerd bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland.

- VI Naast de hiervoor genoemde gebieden zijn er nog diverse zichtbare landschappelijke elementen waarvan het ongewenst is dat deze voor mestopslag in aanmerking komen. Enkele landschapskaarten, die behoren bij de Provinciale Omgevingsverordening zijn hiervoor de basis. Het gaat dan om de kaarten 6 Natuur en 7 Landschap. De op deze kaarten respectievelijk voorkomende Bos- en natuurgebieden buiten het natuurnetwerk Nederland alsmede de inversieruggen en dekzandruggen die in de gemeente voorkomen zijn uitgesloten van mestopslag. De kaart Zoekgebied - mestopslag (bijlage 1) is hierop aangepast.
- VII. Een aantal kleinere gebieden in de omgeving van Luddeweer zijn vanwege de aanwezigheid van een historisch verkavelingspatroon aangewezen als 'cultuurlandschappelijk waardevol gebied'. Vanwege dit karakter vallen deze percelen onder het uitsluitingsgebied.
- VIII. Ook worden uitgesloten de gebieden waarop in de vigerende bestemmingsplannen een dubbelbestemming ligt, in verband met de aanwezigheid van zowel ondergrondse als bovengrondse leidingen.
- IX. Tot slot kunnen ook de bufferzones, zoals die hierna nader worden omschreven, als een uitsluitingsgebied worden gezien.

Bufferzones

Naast de hiervoor genoemde uitsluitingsgebieden worden de belangrijkste waarden in het gebied gewaarborgd door hier een bufferzone toe te kennen. Binnen deze bufferzones is geen mestopslag toegestaan. Daarbij onderscheiden we 3 maten bufferzones: 200 m, 100 en 20 m. Dit onderscheid komt voort uit de mate van kwetsbaarheid.

Maten worden gerekend tot de teen van het talud van het mestbassin.

200m bufferzone.

De bebouwingslinten en de veelal daaraan verbonden infrastructuur over land en water vormen belangrijke ruimtelijke en cultuurhistorische dragers van het gebied. Daarnaast vormen de A7 en de N33 de belangrijke toegangspoorten van waar een eerste indruk van het gebied wordt opgedaan. Rondom deze structuren is een bufferzone van 200 m gelegd.

100m bufferzone

Rondom de provinciale wegen de N385 (Kielsterachterweg), de N962 (Zuidlaarderweg), de N963 (Veendammerweg), de N386 Woldweg), de N389 (weg Hoogezand-Siddeburen) en de N865 (Meenteweg), de vaarroute veenkoloniën en alle cultuurhistorisch, landschappelijk en recreatieve waardevolle objecten (recreatieterreinen) en structuren (fiets en wandelroutes) is een bufferzone van 100 meter gelegd. Het gaat dan om structuurbepalende wegen, dijken, karakteristieke waterlopen, borgterreinen, begraafplaatsen en campings.

Ook rondom de woonbestemmingen buiten de kernen ligt een bufferzone van 100 meter. Met deze afstand is een goede landschappelijke maat tot de mestopslag gewaarborgd en een ruimtelijk onwenselijke verknoping met deze elementen voorkomen.

Uitzondering vormt het gedeelte van de N385 (Kielsterachterweg) waar langs de westzijde een parallelweg loopt (zie ook uitsluitingsgebieden).

20m bufferzone

Voor alle overige wegen geldt een afstand van minimaal 20 meter gerekend van de rand van de weg tot de teen van het talud van de mestopslag. Het merendeel van het recreatieve fiets- en wandelroutenetwerk maakt gebruik van de wegen die ook door de landbouw worden gebruikt. Met een zone van 20 meter rond deze wegen wordt een nadrukkelijke verknoping van mestopslag aan deze weg voorkomen, wordt aanwezige wegbeplanting ontzien en is er toch ruimte om tot een goede plek voor mestopslag te komen.

Uitzondering vormt het gedeelte van de N385 (Kielsterachterweg) waar langs de westzijde een parallelweg loopt (zie ook uitsluitingsgebieden).

4. KWALITATIEVE CRITERIA

Buiten de uitsluitingsgebieden, waaronder de bufferzones, is mestopslag in principe mogelijk. Gezien het open karakter van grote delen van het gebied en het feit dat mestopslag hierin zichtbaar zullen zijn, is het van belang dat mestopslag een ondergeschikte positie in het landschap inneemt en zo weinig mogelijk opvalt.

Een aanvraag voor mestopslag wordt daarom ook getoetst aan de volgende criteria:

1. Er wordt een locatie gezocht langs bestaande infrastructuur, bij voorkeur agrarisch gebruikte infrastructuur. Voorkomen moet worden dat veldkavels midden op kavels komen. Uitgangspunt is de aansluiting van een veldkavel op een bestaande weg.
2. De minimale onderlinge afstand van locaties voor mestopslag is 500 meter. Een mestopslaglocatie bestaat uit maximaal 2 vormen van mestopslag.
3. Mestopslag is niet toegestaan binnen prominente zichtassen van sloten, wegen, dijken of nabij visueel opvallende kruisingen of kavelknikken. Mestopslag is alleen langs rechtstanden toegestaan.
4. De afstand tot sloten bedraagt tenminste vijf meter.
5. Qua landschappelijke inpassing wordt waar mogelijk op een verantwoorde wijze aansluiting gezocht bij bestaande verdichtingen in het landschap zoals bosschages zonder natuur- en/of recreatieve waarden.
6. Mestopslag wordt omgeven door een grondwal die aan de buitenkant bedekt is met laaggroeiende natuurlijke beplanting. Het aanbrengen van beplanting is afhankelijk van het gebied. Gebruik van folie of matten aan de buitenkant is niet toegestaan. De grondwal is maximaal twee meter hoog gerekend vanaf de teen van de grondwal.
7. De mestopslag wordt zodanig ruim gesitueerd dat er geen rommelhoeken kunnen ontstaan. De grondwal c.q. taluds van de mestopslag worden regelmatig gemaaid om een (gras)vegetatie te behouden en een verruiging tegen te gaan. De directe omgeving moet met gangbare machines regelmatig worden onderhouden.
8. Hekwerken zijn maximaal 1.80* meter hoog (verplichting volgens de beoordelingsrichtlijn mestbassins (BRL 2342) en dienen te zijn uitgevoerd in een donkere kleurstelling en mogen het doorzicht niet in belangrijke mate belemmeren. Het hekwerk staat onderaan de voet van de grondwal.
9. Bouwwerken en installaties in terughoudende kleuren uitvoeren (donkergrijs, zwart, donkergroen).
10. Geen reclame-uitingen en verlichting en beperk verharding tot een minimum.

Voor aanvragen, die binnen de begrenzing van het beschermde dorpsgezicht Kiel-Windeweer vallen, gelden de volgende aanvullende criteria.

1. Zorg voor een vaste tussenmaat die is afgestemd op de ritmiek van de verkaveling (minimaal drie kavelbreedtes);
2. Plaats mestopslag 10 meter uit de rand van de parallelweg en houd de tussenruimte open en groen;
3. Leg het toegangspad op 5 meter afstand van de wijk, tussen de wijk en de mestopslag in de richting van de verkaveling;

5. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

Overleg provincie

De provincie heeft de volgende reactie gegeven op het ontwerp-beleid:

- a. In het provinciaal beleid zijn bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aangewezen die op grond van de regels in de omgevingsverordening zijn beschermd. Verzocht wordt deze gebieden uit te sluiten van mestopslag;
- b. Op de kaart staan veel kleine restgebiedjes die geschikt zijn voor mestopslag, maar niet via een weg ontsloten zijn. In overweging wordt gegeven hier nog eens extra naar te kijken;
- c. In de visie staat bij algemene uitgangspunten op pagina 6 een maatvoering van maximaal 3000 m³ en een oppervlakte van 750 m². Dit kan leiden tot een hoogte van de grondwal van 4 meter, terwijl verderop in de visie bij kwalitatieve criteria staat dat de grondwal maximaal 2 meter hoog mag zijn;
- d. Voorkomen moet worden dat mestbassins midden op de kavels komen. Aansluiting aan een bestaande weg zou het uitgangspunt moeten zijn. Voorgesteld wordt dit duidelijker in de criteria tot uitdrukking te brengen;
- e. Binnen de gemeente komen inversieruggen en dekzandruggen voor. Deze zijn in het provinciaal beleid aangewezen op de landschapskaart van de omgevingsverordening. Met het oog op bescherming hiervan, wordt in overweging gegeven deze gronden uit te sluiten van mestopslag.
- f. In overweging wordt gegeven om bij punt 6 op pagina 15 (kwalitatieve criteria) toe te voegen dat het aanbrengen van beplanting afhankelijk is van het gebied.

Reactie

a, b en e

Op de kaart zoekgebied hebben wij de genoemde bos- en natuurgebieden buiten het NNN op de kaart zoekgebied uitgesloten van mestopslag. Dit geldt eveneens voor de inversie- en dekzandruggen. Deze gebieden komen daarom niet voor mestopslag in aanmerking. In de gebiedsvisie zelf bij de uitsluitingsgebieden onder punt VI wordt dit nog eens bevestigd. De aangehaalde restgebiedjes laten wij onveranderd. Bepaald is immers dat mestopslag via een weg ontsloten moet zijn. Als een dergelijke voorziening niet aanwezig is, dan kan mestopslag toch al niet gerealiseerd worden.

c, d en f.

We hebben in de gebiedsvisie opgenomen dat in alle gevallen een grondwal niet hoger mag zijn dan 2 meter, ook al is sprake van een inhoud van 3000 m³ en een oppervlakte van 750 m². Verder is vermeld dat aansluiting van veldopslag bij een bestaande weg uitgangspunt moet zijn. Tenslotte is bepaald dat het aanbrengen van beplanting afhankelijk is van het gebied.

Inspraak

Het ontwerp beleid 'gebiedsvisie mestopslag op veldkavels' heeft vanaf 9 januari 2020 tot en met 19 februari 2020 ter inzage gelegen. Tijdens die periode kon iedereen een inspraakreactie indienen.

Tijdens die periode is er 1 reactie ingediend. Inspreker is het niet eens, dat een vergunning voor een bestaande mestsilo door de visie wordt ingetrokken. Gesteld wordt dat de mestsilo voor eigen gebruik is en dus niet kan worden gemist. Ook heeft men bezwaar dat een perceel aan de Meerlandseweg niet op de kaart zoekgebied mestopslag is opgenomen.

Reactie

Als reactie wordt gemeld, dat vergunningen voor bestaande mestsilo's niet door de gebiedsvisie worden ingetrokken, laat staan in het gebruik worden beperkt. Van een beperking van de bedrijfsvoering is dan ook geen sprake.

Het perceel waarnaar wordt verwezen is een zogenaamde AMK-terrein, een terrein met een hoge archeologische waarde. Dergelijke terreinen zijn uitgesloten van mestopslag op veldkavels.

Het ontwerp-beleid is ook per mail gezonden naar de bij de gemeente bekende landbouworganisaties en contactpersonen, die bij het frequente landbouwoverleg aansluiten, en ook LTO. Van hen is geen reactie ontvangen.

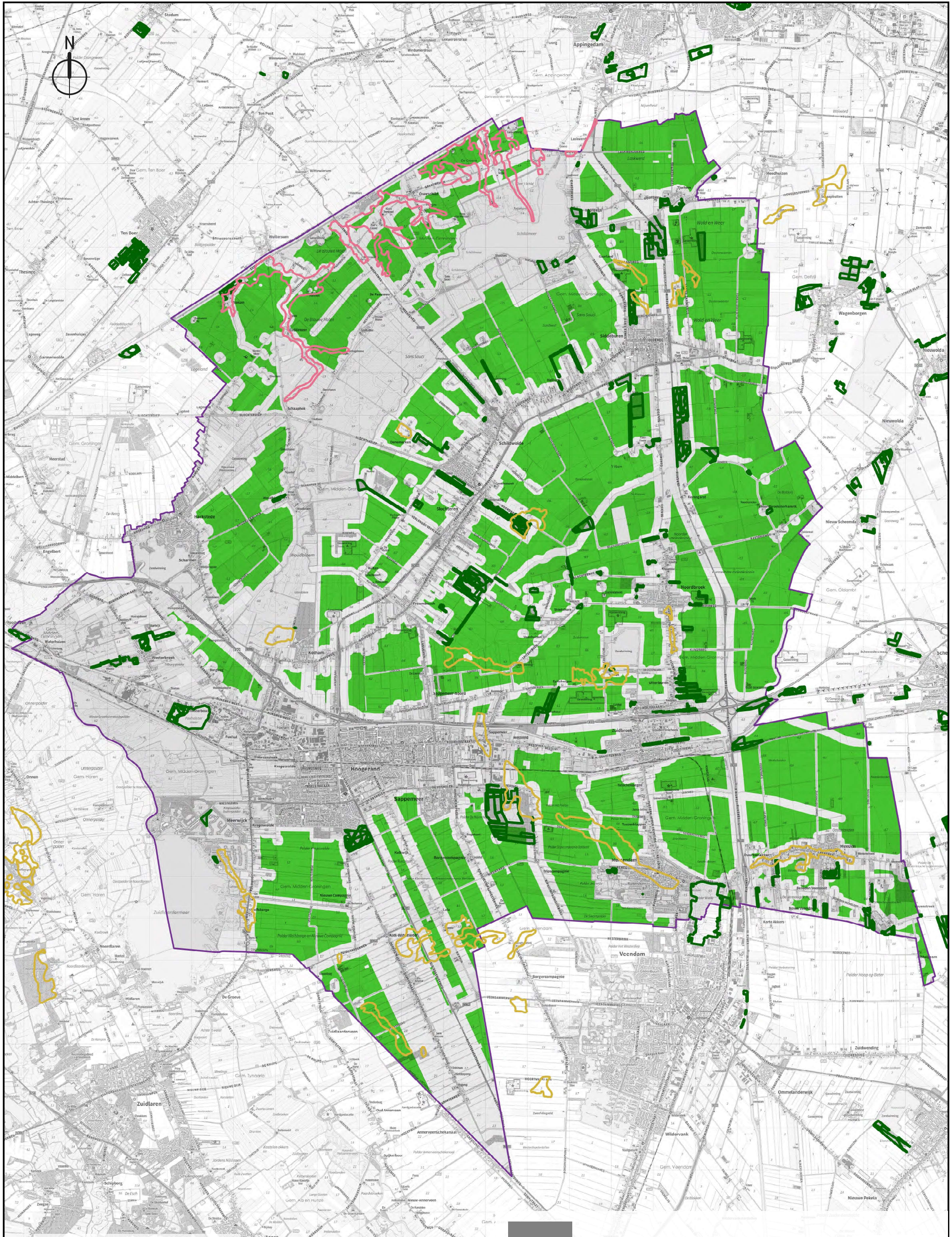
6. HARDHEIDSCLAUSULE

In situaties waarin strikte toepassing van de visie leidt tot een onvoorzien en onredelijk benadelend gevolg is deze hardheidsclausule opgenomen.

De gemeente Midden-Groningen behoudt zich het recht voor om in bijzondere gevallen af te wijken van voorliggend beleid. Uitzonderingen worden voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders. In gevallen waarin voorliggend beleid niet voorziet, beslist het college van burgemeester en wethouders.

Hoogezand, 3 februari 2022

Legenda

- Gemeente Midden-Groningen
- Mestopslag toegestaan
- Bosnatuurgebieden Buiten NatuurNetwerkNL
- Dekzandruggen
- Reliefvorsie

bezoekadres:
Gorecht-Oost 157
9603 AE Hogeveen
Postadres:
Postbus 75
9600 AB Hogeveen
T (0598) 373737

onderwerp: **Gebiedsvisie**

betreft: **Mestopslag**

datum: 17-12-2020   schaal: 1:56.375   i.o.v.: RO   get: PL
team: Basisregistratie   bestand: MG-Gebiedsvisie-Mestopslag-01-VIG.pdf   formaat: 420 x 594 mm

Bijlage 2.

In de bijlagen laten we een aantal afbeeldingen zien met daarbij een omschrijving van resp. een mestzak, een foliebassin en een mestsilo.

Figuur 1 Twee afbeeldingen van een mestzak.

Een mestzak is een opslagplaats voor dierlijke mest, geheel of grotendeels gelegen boven het aansluitende terrein, voornamelijk opgebouwd uit kunststoffolies, waarvan de bodemafdichting en afdekking één geheel vormen.

Figuur 2 Hierboven drie afbeeldingen van een (folie)mestbassin.

Een foliebassin is een voorziening, niet zijnde een opslagtank of verpakking, die bestemd en geschikt is voor het bewaren van drijfmest, waaronder begrepen digestaat van (co)vergisting van dierlijke mest (of mestvergistingsinstallatie).

Figuur 3 Hierboven een afbeelding van een mestsilos.

Een mestsilos is een opslagplaats voor dierlijke mest, niet zijnde mestbassin, mestzak of mestkelder en geheel of grotendeels gelegen boven het aansluitende terrein.